

Asia: VN/24159/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rikosuhrimaksusta annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Asianajajaliitto (jäljempänä ”Asianajajaliitto”) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rikosuhrimaksusta annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta.

Yhtenä Asianajajaliiton sääntömääräisenä tehtävänä on seurata oikeuskehitystä maassa ja lausuntoja antamalla sekä aloitteita tekemällä tarjota kokemuksensa yhteiskunnan käytettäväksi. Asianajajaliiton oikeuspoliittisen työn lähtökohta on oikeusvaltion turvaaminen. Lausunnoissaan Asianajajaliitto pyrkii painottamaan oikeusvaltioperiaatteen toteutumiseen, oikeusturvaan sekä oikeuden saavutettavuuteen, perus ja ihmisoikeuksien sekä asianajajakunnan itsenäisyyden ja riippumattomuuden turvaamiseen liittyviä näkökulmia. Pyydettyinä lausuntona Asianajajaliitto esittää seuraavaa.

Asianajajaliitto pitää esitysluonnosta riittävän kattavana ja lähtökohtaisesti kannattaa sitä.

Rikosuhrimaksun korotuksen määrää arvioitaessa on kuitenkin huomattava, että suuri osa maksuvelvollisista rikosuhrimaksun suorittajista on taloudellisesti heikossa asemassa. Vaikka ehdotettu korotus on suhteellisen maltillinen ja maksut pysyisivät edelleen melko pieninä, ovat ehdotetut korotukset osalle maksuvelvollisista merkittäviä.

Kuten luonnoksesta käy ilmi, jo tällä hetkellä tilanne on se, ettei huomattavaa osaa tuomituista rikosuhrimaksuista saada perittyä. On todennäköistä, ettei korotus ainakaan pienennä mainittua osuutta. Lisäksi on huomattava, että ulosottoon päätyessään rikosuhrimaksu lisää entisestään velkaantuneiden henkilöiden taloudellista taakkaa. Vähävaraisille henkilöille rikosuhrimaksu voikin muodostua lisärangaistukseksi, joka korotettuna vastaisi suuruudeltaan jopa 20 minimipäiväsakkoa.

Asianajajaliitto pitää rikoksen uhreille suunnattujen tukipalvelujen rahoituksen turvaamista tärkeänä, ja rikosuhrimaksun korotusta tästä syystä perusteltuna. Rikosuhripäivystyksen ja muiden tukipalvelujen rahoituksen tulisi kuitenkin perustua myös muista lähteistä katettavaan rahoitukseen, eikä olla liiaksi riippuvainen vain yhdestä rahoituslähteestä.

Onko teillä lausuttavaa esityksen 3 pykälään koskien maksun määrää?

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Onko teillä lausuttavaa esityksen 4 pykälään koskien maksun määräämistä?

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Millaisia näkemyksiä teillä on esitysluonnoksen vaikutuksista?

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Muut mahdolliset kommenttinne hallituksen esityksen luonnoksesta.

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Enne Heidi
Suomen Asianajajaliitto